

వాల్మీకి రామాయణం-

సుందరకాండ

28. అష్టావింశః సర్గః - ఉద్బంధనవ్యవసాయః

|| ఉద్బంధనవ్యవసాయః ||

సా రాక్షసేంద్రస్య వచో నిశమ్య తద్రావణస్యాప్రియమప్రియార్తా |
 సీతా వితత్రాస యథా వనాంతే సింహాభిపన్నా గజరాజకన్యా || 1 ||

సా రాక్షసీమధ్యగతా చ భీరు ర్వాగ్భీర్భుశం రావణతల్జితా చ |
 కాంతారమధ్యే విజనే విసృష్టా బాలేవ కన్యా విలలాప సీతా || 2 ||

సత్యం బతేదం ప్రవదంతి లోకే నాకాలమృత్యుర్భవతీతి సంతః |
 యత్రాహమేవం పరిభర్త్వామానా జీవామి కించిత్తణమప్యపుణ్యా || 3 ||

సుఖాద్విహీనం బహుదుఃఖపూర్ణ మిదం తు నూనం హృదయం స్థిరం మే |
 విశేర్యతే యన్న సహస్రధాఽద్య వజ్రాహతం శృంగమివాచలస్య || 4 ||

నైవాస్తి దోషం మమ నూనమత్ర వధ్యాఽహమస్యాప్రియదర్శనస్య |
 భావం న చాస్యాహమనుప్రదాతు మలం ద్విజో మంత్రమివాద్విజాయ || 5 ||

నూనం మమాంగాన్యచిరాదనార్యః శస్త్రైః శితైశ్చేత్స్యతి రాక్షసేంద్రః |
 తస్మిన్ననాగచ్ఛతి లోకనాథే గర్భస్థజంతోరివ శల్యకృంతః || 6 ||

దుఃఖం బతేదం మమ దుఃఖితాయా మాసౌ చిరాయాథిగమిష్యతో ద్వా |
 బద్ధస్య వధ్యస్య తథా నిశాంతే రాజాపరాధాదివ తస్కరస్య || 7 ||

హా రామ హా లక్ష్మణ హా సుమిత్రే హా రామమాతః సహ మే జనన్యా |
 ఏషా విపద్యామ్యహమల్పభాగ్యా మహార్ణవే నౌరివ మూఢవాతా || 8 ||

తరస్వినౌ ధారయతా మృగస్య సత్త్వేన రూపం మనుజేంద్రపుత్రౌ |
 నూనం విశస్తౌ మమ కారణాత్తౌ సింహార్షభౌ ద్వావివ వైద్యుతేన || 9 ||

నూనం స కాలో మృగరూపధారీ మామల్పభాగ్యాం లులుభే తదానీమ్ |
 యత్రార్యపుత్రం విససర్జ మూఢా రామానుజం లక్ష్మణపూర్వజం చ || 10 ||

హా రామ సత్యవ్రత దీర్ఘబాహో హా పూర్ణచంద్రప్రతిమానవక్త్ర |
 హా జీవలోకస్య హితః ప్రియశ్చ వధ్యాం న మాం వేత్సి హి రాక్షసానామ్ ||11||

అనన్యదేవత్వమియం క్షమా చ భూమౌ చ శయ్యా నియమశ్చ ధర్మే |
 పతివ్రతాత్వం విఫలం మమేదం కృతం కృతఘ్నేష్వివ మానుషాణామ్ || 12 ||

మోఘా హి ధర్మశ్చరితో మయాఽయం తథైకపత్నీత్వమిదం నిరర్థమ్ |
 యా త్వాం న పశ్యామి కృశా వివర్ణా హీనా త్వయా సంగమనే నిరాశా || 13 ||

వాల్మీకి రామాయణం- సుందరకాండ

28. అష్టావింశః సర్గః - ఉద్బంధనవ్యవసాయః

పితుర్నిదేశం నియమేన కృత్వా వనాన్నివృత్తశ్చలితవ్రతశ్చ |
 స్త్రీభిస్తు మన్యే విపులేక్షణాభి స్త్వం రంస్యసే వీతభయః కృతార్థః || 14 ||

అహం తు రామ త్వయి జాతకామా చిరం వినాశాయ నిబద్ధభావా |
 మోఘం చరిత్వాఽథ తపోవ్రతం చ త్యక్తామి ధిగ్జీవితమల్పభాగ్యా || 15 ||

సా జీవితం క్షిప్రమహం త్యజేయం విషేణ శస్త్రేణ శితేన వాఽపి |
 విషస్య దాతా న హి మేఽస్తి కశ్చి చ్ఛస్త్రస్య వా వేశ్యని రాక్షసస్య || 16 ||

ఇతీవ దేవీ బహుధా విలప్య సర్వాత్మనా రామమనుస్త్వరంత |
 ప్రవేపమానా పరిశుష్కవక్త్రా నగోత్తమం పుష్పితమాససాద || 17 ||

శోకాభితప్తా బహుధా విచింత్య సీతాఽథ వేణుద్ధృఢనం గృహీత్వా |
 ఉద్బద్ధ్య వేణుద్ధృఢనేన శీఘ్ర మహం గమిష్యామి యమస్య మూలమ్ || 18 ||

ఉపస్థితా సా మృదుసర్వగాత్రా శాఖాం గృహీత్వాఽథ నగస్య తస్య |
 తస్యాస్తు రామం ప్రవిచింతయంత్యా
 రామానుజం స్వం చ కులం శుభాంగాః || 19 ||

శోకానిమిత్తాని తథా బహూని ధైర్యాల్లితాని ప్రవరాణి లోకే |
 ప్రాదుర్నిమిత్తాని తదా బభూవుః పురాఽపి సిద్ధాన్యపలక్ష్మితాని || 20 ||

ఇత్యార్ధే శ్రీమద్రామాయణే వాల్మీకీయే ఆదికావ్యే సుందరకాండే అష్టావింశః
 సర్గః || 28 ||

